

ΖΟΡΔΙ
ΛΙΟΥΜΠΡΑΓΑΤ

ΤΟ ΜΥΣΤΙΚΟ
ΤΟΥ ΒΕΣΑΛΙΟΥ

ΜΥΘΙΣΤΟΡΗΜΑ

ΜΕΤΑΦΡΑΣΗ
ΧΡΙΣΤΙΝΑ ΘΕΟΔΩΡΟΠΟΥΛΟΥ

ΕΚΔΟΣΕΙΣ
ΠΑΤΑΚΗ

ΤΟ ΜΥΣΤΙΚΟ ΤΟΥ ΒΕΣΑΛΙΟΥ

ΖΟΡΔΙ ΛΙΟΥΜΠΡΑΓΑΤ

Το μυστικό του Βεσάλιου

Μυθιστόρημα

Μετάφραση από τα ισπανικά

ΧΡΙΣΤΙΝΑ ΘΕΟΔΩΡΟΠΟΥΛΟΥ

ΕΚΔΟΣΕΙΣ
ΠΑΤΑΚΗ

Το παρόν έργο πνευματικής ιδιοκτησίας προστατεύεται κατά τις διατάξεις της ελληνικής νομοθεσίας (Ν. 2121/1993 όπως έχει τροποποιηθεί και ισχύει σήμερα) και τις διεθνείς συμβάσεις περί πνευματικής ιδιοκτησίας. Απαγορεύεται απολύτως η άνευ γραπτής άδειας του εκδότη κατά οποιοδήποτε τρόπο ή μέσο (ηλεκτρονικό, μηχανικό ή άλλο) αντιγραφή, φωτοανατύπωση και εν γένει αναπαραγωγή, εκμίσθωση ή δανεισμός, μετάφραση, διασκευή, αναμετάδοση στο κοινό σε οποιαδήποτε μορφή και η εν γένει εκμετάλλευση του συνόλου ή μέρους του έργου.

Εκδόσεις Πατάκη – Ξένη λογοτεχνία

Σύγχρονη ξένη λογοτεχνία – 401

Ζόρδι Λιουμπραγάτ, *Το μυστικό του Βεσάλιου*

Τίτλος πρωτοτύπου: *El secreto de Vesalio*

Μετάφραση: Χριστίνα Θεοδωροπούλου

Υπεύθυνος έκδοσης: Κώστας Γιαννόπουλος

Επιμέλεια, διορθώσεις: Ευαγγελία Σίντου

Στοιχειοθεσία, σελιδοποίηση: Αγγελική Κουτσούκου

Φιλμ, μοντάζ: Μαρία Ποινιού-Ρένεση

Copyright© Jordi Llobregat Mateu, 2015

Published by special arrangement with The Ella Sher Literary Agency

Copyright© για την ελληνική γλώσσα Σ. Πατάκης ΑΕΕΔΕ

(Εκδόσεις Πατάκη), Αθήνα, 2014

Πρώτη έκδοση στη ισπανική γλώσσα από τις εκδόσεις Destino,

Βαρκελώνη, 2015

Πρώτη έκδοση στην ελληνική γλώσσα από τις Εκδόσεις Πατάκη, Αθήνα,

Δεκέμβριος 2017

Κ.Ε.Τ. 9842 Κ.Ε.Π. 990/17

ISBN 978-960-16-6913-7

**ΕΚΔΟΣΕΙΣ
ΠΑΤΑΚΗ**

ΠΑΝΑΓΗ ΤΣΑΛΔΑΡΗ 38 (ΠΡΩΗΝ ΠΕΙΡΑΙΩΣ), 104 37, ΑΘΗΝΑ

ΤΗΛ.: 801.100.2665, 210.36.50.000, 210.52.05.600 — ΦΑΞ: 210.36.50.069

ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΔΙΑΘΕΣΗ: ΕΜΜ, ΜΠΕΝΑΚΗ 16, 10678 ΑΘΗΝΑ, ΤΗΛ.: 210.38.31.078

ΥΠΟΚΑΤΑΣΤΗΜΑ: ΚΟΡΥΤΣΑΣ (ΤΕΡΜΑ ΠΟΝΤΟΥ - ΠΕΡΙΟΧΗ Β' ΚΤΕΟ),

570 09 ΚΑΛΟΧΩΡΙ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ, ΤΗΛ.: 2310.70.63.54, 2310.70.67.15, ΦΑΞ: 2310.70.63.55

Web site: <http://www.patakis.gr> • e-mail: info@patakis.gr, sales@patakis.gr

Για σένα, μητέρα

Σύντομο και βατό είναι το μονοπάτι της εικασίας,
όμως δεν καταλήγει πουθενά·
μακρύς και επίπονος είναι ο δρόμος του πειραματισμού,
αλλά μας οδηγεί στη γνώση της αλήθειας

ΓΑΛΗΝΟΣ, 216 μ.Χ.

Σήμερα μπορεί να διαπιστώσει τα λάθη του
και αύριο να δει κάτω από ένα καινούριο φως
εκείνο που σήμερα πιστεύει για βέβαιο

ΜΩΥΣΗΣ ΙΜΠΝ ΜΑΪΜΟΥΝ ΜΑΪΜΟΝΙΔΗΣ, 1185 μ.Χ.

Μόνο μέσω της ευφυΐας ο άνθρωπος ζει αιώνια,
τα υπόλοιπα γίνονται βορά του θανάτου

ΑΝΤΡΕΑΣ ΒΕΣΑΛΙΟΣ, 1564 μ.Χ.

*Βαρκελώνη, 1888. Παλιό Λιμάνι.
Κοντά στην προβλήτα του Λαζαρέτο*

ΑΦΟΥ ΓΙΑ ΤΡΙΤΗ ΦΟΡΑ περιεργάστηκε τις σκιές, ο γέρος βλαστήμησε μέσα από τα δόντια του. Σιωπή τον τύλιγε, μια σιωπή που έσπαγε μόνο από τον χτύπο του νερού πάνω στην καρίνα. Η βροχή, καθώς τη μαστίγωνε ο άνεμος, έπεφτε κατά ριπές πάνω στη βάρκα και κατάβρεχε το κάσαρο και τις κούτες με τα τσιγάρα που ήταν ποστιασμένες από κάτω. Τέτοια ώρα, σαν η αυγή άρχιζε να αγνοφαινεται, το πούσι τύλιγε το Παλιό Λιμάνι και την προβλήτα, και τα αγκυροβολημένα καράβια και τα κτίσματα των ταρσανάδων φάνταζαν απλές μουτζαλιές· η άκρη της ακτής μόλις και μετά βίας διακρινόταν και το να πλέει τόσο κοντά στους κυματοθραύστες του λιμανιού ήταν πολύ ριφokinδuno. Ωστόσο, το είχε κάνει εκατοντάδες φορές πριν και θα το έκανε κι άλλες ακόμα. Δεν ήταν γι' αυτό τον λόγο ανήσυχος. Αυτό που τον έκανε να νιώθει σαν να είχε μια πέτρα στο στομάχι ήταν η βεβαιότητα ότι εκείνη τη νύχτα κάτι θα πήγαινε εντελώς στραβά.

Φύσηξε μπάτης και σήκωσε κύμα. Τα μάτια του, γεμάτα ρυτίδες ολόγυρα, ερεύνησαν το πλεούμενο από την πλώρη όπου λαγοκοιμόταν ο γιος του, ως το βαμβακερό πανί –δεμένο καλά στο άλμπουρο– που είχε αρχίσει να διπλώνει. Τράβηξε το караβόσκoiνο με την επιδεξιότητα της συνήθειας και, αφού διαπίστωσε με ικανοποίηση ότι το караβόπανο φούσκωνε πάλι

από τον αέρα, το στερέωσε στο ξύλινο μπαμπαδέλι. Έσφιξε τα χέρια του και τα δάχτυλά του διαμαρτυρήθηκαν μέσα από τα μάλλινα γάντια σαν πολυκαιρισμένα σκοιινιά. Η υγρασία διαπερνούσε τα κόκαλά του παρά τα βαριά ρούχα που φορούσε. Αναστέναξε. Αυτή η δουλειά γινόταν κάθε μέρα και πιο δύσκολη για εκείνον, σε λίγο δε θα μπορούσε να χειριστεί τη βάρκα. Για την ακρίβεια, διαισθανόταν ότι δε θα προλάβαινε να δει το τέλος του αιώνα, ούτε τα θαύματα που ανάγγελλε όλος ο κόσμος, αν και ποιον ενδιέφεραν αυτές οι καταραμένες μηχανές; Ποιος παλαβός μπορεί να πιστευε πως αυτά τα θορυβώδη τεχνουργήματα ήταν καλύτερα απ' τα γερά μπράτσα ενός άντρα; Έφτυσε στο νερό και έστριψε το τιμόνι κατά ένα τέταρτο.

Άφησαν το βουνό Μοντζουίκ στ' αριστερά τους και η πόλη, προηγουμένως αόρατη, άρχισε να διακρίνεται σιγά σιγά μέσα από την ομίχλη. Ο γέρος οδήγησε το σκάφος κοντά στην προβλήτα του Λαζαρέτο όπου τον περίμεναν για να ξεφορτώσει, αποφεύγοντας έτσι πιθανά βλέμματα από το κάστρο, καθώς και τα βαπόρια που αυτή την ώρα άρχιζαν να σκίζουν τα νερά.

Το ρεύμα τούς έσπρωξε προς τα βράχια. Κρατούσε σφιχτά τη λαγουδέρα για να διορθώσει την πορεία όταν μια κίνηση στην επιφάνεια του νερού τράβηξε την προσοχή του. Κοντά στην προκυμαία η ομίχλη ήταν λιγότερο πυκνή και μπορούσε να διακρίνει τον κυματοθραύστη καθώς τον πιτσιλούσαν οι αφροί. Λίγα μέτρα πιο κει, ανάμεσα σε μαδέρια και απομεινάκια από άρμενα, επέπλεε ένας όγκος μεγάλου μεγέθους. Στη στιγμή, τον σκέπασε η θάλασσα και δεν ξαναφάνηκε. Ο γέρος πλατάγισε τη γλώσσα του και περίμενε. Δε θα ήταν η πρώτη φορά που κάποιος έμπορος έχανε ένα μέρος του φορτίου του. Όποιος το έβρισκε θα 'ταν το τυχερό του.

Πέρασε ώρα και άρχισε να πιστεύει με μισή καρδιά ότι το μυαλό του του είχε παίξει ένα άσχημο παιχνίδι. Ετοιμαζόταν να βγάλει τη βάρκα από το ρεύμα όταν άκουσε ένα πλατσούρισμα. Ο όγκος φάνηκε πάλι μερικές οργιές πιο κοντά καθώς

λικνιζόταν με τον κυματισμό. Ο γέρος χαμογέλασε πλατιά μέχρι που φάνηκαν τα μαυρισμένα δόντια του και έστριψε το τιμόνι. Φτάνοντας στο σημείο εκείνο, διαπίστωσε πως επρόκειτο για μια δρύινη κασέλα μεγάλη όσο ένα κρασοβάρελο. Από τις σφραγίδες πάνω στο ξύλο συμπέρανε πως ήταν γαλλικής προέλευσης. Τα σκοινιά του είχαν παραμείνει γερά δεμένα· επομένως, θα διατηρούνταν στεγανό, πράγμα πολύ σημαντικό: το εμπόρευμα δε θα είχε πάθει ζημιά απ' το νερό. Οι Γάλλοι μετέφεραν συνήθως πορσελάνες, υφάσματα ποιότητας και ποτά. Οποιοδήποτε από αυτά τα εμπορεύματα αρκούσε για μια γερή κονόμα. Στερέωσε το τιμόνι και έριξε το βλέμμα του στον γιο του.

— Άντε, σήκω και πιάσε τον γάντζο.

Το αγόρι τον κοίταξε δίχως να καταλαβαίνει, ώσπου είδε την κασέλα να επιπλέει δίπλα του. Σηκώθηκε σκοντάφτοντας και ψαχούλεψε κάτω από τον πάγκο. Αφού παραμέρισε το δίχτυ του ψαρέματος και μερικά σκοινιά, έβγαλε ένα μακρύ κοντάρι από το οποίο προεξείχε μια σιδερένια αιχμή μ' ένα άγκιστρο στην άκρη του. Ακολουθώντας τις οδηγίες του πατέρα του, άπλωσε το κοντάρι μέχρι να γαντζώσει ένα από τα σκοινιά που ήταν δεμένα στην κασέλα. Ο γέρος, εφοδιασμένος μ' ένα μπαστούνι, τράβηξε από την άλλη μεριά. Σιγά σιγά, την έφεραν κοντά στο πλάι της βάρκας και ετοιμάστηκαν να την ανεβάσουν πάνω.

— Έλα. Με προσοχή... Θεέ μου!

Μια ανθρωπόμορφη αρπάγη με λιπόσαρκα δάχτυλα άρπαξε το μπράτσο του ηλικιωμένου άντρα. Μην πιστεύοντας στα μάτια του, έμεινε να την κοιτάζει σαν παράλυτος ενώ εκείνο το πράγμα τον τραβούσε προς τα σκοτεινά νερά. Πριν προλάβει να αντιδράσει, ένα κύμα ταρακούνησε τη βάρκα και το φασματικό είδωλο εξαφανίστηκε από μπροστά του σαν να μην είχε υπάρξει.

Το αγόρι έτρεξε πάνω στην κουβέρτα και τράβηξε το ύφασμα που ήταν τυλιγμένο γύρω από το φανάρι. Το φως αποκά-

λυψε ένα πλάσμα που επέπλεε δίπλα στην κασέλα. Με το ζόρι κρατιόταν πάνω από το νερό γραπωμένο από τα σκοινιά. Στο πρόσωπό του, δυο μαύρα κοιλώματα καταλάμβαναν τη θέση των ματιών. Η όψη του παραμορφώθηκε σ' έναν γκροτέσκο μορφασμό στην προσπάθειά του να μιλήσει αλλά, αντί για λέξεις, από το στόμα του βγήκε ένα ακατανόητο φέλλισμα κι ένα βογκητό. Δε φαινόταν να μπορεί ν' αντέξει για πολύ ακόμα τον σάλο της θάλασσας.

Έπειτα από μια στιγμή δισταγμού, ο γέρος πρόσταξε τον γιο του:

— Κράτα ακίνητη την κασέλα.

Το αγόρι δεν κινήθηκε. Κατάχλωμο, δεν μπορούσε να πάρει τα μάτια του από το έκτρωμα. Εκείνη τη στιγμή, ένα καινούριο κύμα τους απομάκρυνε πάλι.

— Διάβολε!

— Πατέρα, είσαι... είσαι σίγουρος;

Η κασέλα άρχισε να βουλιάζει.

— Έλα, άντε!

Το αγόρι ξαναπήρε το κοντάρι και, καρφώνοντας τον γάντζο στο ξύλο, κράτησε την κασέλα κοντά στη βάρκα. Στο μεταξύ, ο πατέρας του πάτησε γερά στον μπάγκο και άρπαξε με τα δυο του χέρια το μπράτσο που του έτεινε το πλάσμα. Το άγγιγμά του ήταν κρύο και γλιστερό. Ο γέρος έκλεισε τα μάτια, πήρε βαθιά ανάσα και τράβηξε με δύναμη.

Το πλάσμα κύλησε πάνω στην κουβέρτα ώσπου έμεινε ξεπλωμένο ανάσκελα. Αντί για ουρά ψαριού, όπως περίμενε ο γέρος, είχε πόδια. Ήταν εντελώς γυμνό, άτριχο και το δέρμα του ήταν τόσο άσπρο που έμοιαζε διάφανο. Στο στομάχι του έχασκε μια φοβερή πληγή με μαυρισμένες άκρες. Του αγοριού τού θύμιζε τα ξελεπιασμένα ψάρια στην ιχθυόσκαλα.

Ο γέρος πλησίασε προσεκτικά, έσκυψε και ψηλάφισε εκείνο τον κορμό προσπαθώντας να βρει κάποιο σημείο ζωής. Αναρίγησε όταν παρατήρησε και τις άλλες πληγές που έσκιζαν το στήθος του. Πίεσε ελαφρά και το χέρι του βυθίστηκε στη σάρκα

σαν να ήταν βούτυρο. Μια εμετική δυσωδία ξεχύθηκε από μέσα του. Ο άντρας οπισθοχώρησε στραβοπατώντας ώσπου έπεσε ανάμεσα στις κούτες με τα τσιγάρα, ελέγχοντας μετά βίας τη φρίκη που ένιωθε. Ο γιος του έσπευσε να τον βοηθήσει και πιασμένοι ο ένας από τον άλλο κοίταξαν τη σακατεμένη ασάλευτη μορφή.

— Πατέρα, τι είναι αυτό που ανεβάσαμε στη βάρκα;

— Μα τον Χριστό, δεν έχω ιδέα.

Ξάφνου, το κορμί του πλάσματος φωτίστηκε από μια λάμψη και κάτω από το δέρμα του διαγράφηκε ένα σχέδιο όμοιο με κλαδιά δέντρου. Αφού η λάμψη αναβόσβησε ελαφρά, εξαφανίστηκε όπως ακριβώς είχε εμφανιστεί. Πατέρας και γιος σταυροκοπήθηκαν ταυτόχρονα.

Επιστροφή

Είκοσι τέσσερις μέρες πριν τα εγκαίνια
της Διεθνούς Έκθεσης

— ΑΥΤΑ ΓΙΑ ΣΗΜΕΡΑ, κύριοι.

Ένας ορυμαγδός από θρανία που σέρνονταν ακούστηκε μες στη σιγή της αίθουσας. Από την έδρα, ο νεαρός καθηγητής μάζεψε τα χαρτιά και τα έβαλε στον χαρτοφύλακά του, ενώ παρακολουθούσε τους φοιτητές να παρελαύνουν προς την έξοδο. Ήθελε να δείχνει σοβαρότητα, όμως το χαμόγελό του τον πρόδινε. Είχε μόλις κλείσει τη δεύτερη βδομάδα μαθημάτων στο πανεπιστήμιο, αυτό το ίδιο από το οποίο είχε αποφοιτήσει μόλις πριν από λίγους μήνες.

Τα βήματά του τον οδήγησαν κοντά σ' ένα από τα μεγάλα παράθυρα της αίθουσας. Έξω, σκοτεινά σύννεφα σκέπαζαν τον ουρανό, όμως, σε αντίθεση με άλλες μέρες, η γκριζα ατμόσφαιρα δε διατάραξε την ευτυχία που ένιωθε. Ένας μακρύς και δαιδαλώδης δρόμος τον είχε οδηγήσει σ' εκείνη την έδρα και ανάθεμα σε όποιον τολμούσε να πει πως δεν την είχε κερδίσει με την αξία του. Διέτρεξε με το βλέμμα τα κτίρια της πανεπιστημιούπολης. Ήταν έτοιμος να αφήσει έναν αναστεναγμό ικανοποίησης όταν άκουσε πίσω του μια φωνή να τον καλεί:

— Καθηγητά Αμάτ!

Στην πόρτα περίμενε ένας φοιτητής.

— Ορίστε;

— Με συγχωρείτε, κύριε καθηγητά, ο σερ Έντουαρντ θέλει να σας δει.

— Έρχομαι αμέσως.

Τι ωραία που ηχούσε. Καθηγητής. Καθηγητής και μέλος

του Κολεγίου Μάγκνταλεν, ενός από τα πιο έγκριτα κολέγια του Πανεπιστημίου της Οξφόρδης. Αντικαθιστούσε τον αδειούχο δόκτορα Μπράουν, που δυστυχώς έπασχε από ποδάγρα, όμως αυτό δε μείωνε τη σπουδαιότητα του γεγονότος. Δε θ' αργούσε να αποκτήσει τη δική του θέση. Η ευκαιρία είχε κιόλας παρουσιαστεί και δε σκόπευε να την αφήσει να πάει χαμένη. Μάζεψε τα πράγματά του και έφυγε από την αίθουσα όπου θα περνούσε το τρίμηνο παραδίδοντας μαθήματα ελληνικών. Στον διάδρομο, ένιωθε τα βλέμματα που ακολουθούσαν τα βήματά του. Οι μαθητές τον παρατηρούσαν ακόμη με περιέργεια.

Βγαίνοντας έξω, τυλίχτηκε καλά στην τήβεννό του. Η βροχή κι ένας παγωμένος άνεμος έδερναν την πανεπιστημιούπολη. Παρόλο που ήταν τέλη Απριλίου, οι μέρες εξακολουθούσαν να είναι ψυχρές. Πήρε το χωματένιο μονοπάτι με γρήγορο βήμα, ακούγοντας τη βουή που έβγαине από τις αίθουσες και διαχεόταν σε όλο το κολέγιο. Τα μαθήματα βρισκονταν στο απόγειό τους. Άφησε το παρεκκλήσι στα δεξιά του, όπου έκανε πρόβα η χορωδία, και διέσχισε το πρόστυλο που οδηγούσε σε μια αυλή περιστοιχισμένη από κτίρια καλυμμένα με κισσούς. Δίχως να διστάσει, κατευθύνθηκε στο μονοπάτι με το χαλίκι που έκοβε στα δυο διαγωνίως την πρασιά. Γινόταν μούσκεμα αλλά δεν τον ένοιαζε, ένιωθε τόσο καλά που με το ζόρι συγκρατούσε την επιθυμία του ν' αρχίσει να χοροπηδάει.

Ο Ουόλτερ τού άνοιξε την πόρτα μόλις τον είδε να πλησιάζει. Ο γέροντας ήταν αληθινός θεσμός για το κολέγιο. Οι φοιτητές έλεγαν ότι κατείχε τη θέση του θυρωρού από την ίδρυση του πανεπιστημίου, πράγμα εξαιρετικά απίθανο αφού το ίδρυμα υπήρχε εδώ και τετρακόσια χρόνια. Ωστόσο, αυτό το ζαρωμένο σαν σταφίδα κορμί και το παραμορφωμένο από αναρίθμητες ρυτίδες πρόσωπό του σ' έκαναν να αναρωτιέσαι μήπως η φήμη είχε κάποια βάση. Ο γέροντας ήταν πασίγνωστος για τις κομπίνες του· μπορούσε να σου εξασφαλίσει τσιγάρα, ποτά ή οποιοδήποτε άλλο εκλεκτό προϊόν στις ανάλογες τιμές.

Φυσικά, οι δοσοληψίες αυτού του είδους ήταν απαγορευμένες, γι' αυτό και η επιχείρηση του Ουόλτερ ευημερούσε.

—Κύριε Αμάτ... Ω, με συγχωρείτε – το λοξό χαμόγελό του τον πρόδωσε. Καθηγητά Αμάτ...

Ο Ντανιέλ έκλινε το κεφάλι και τον χαιρέτησε κι αυτός με τη σειρά του. Ήξερε ότι, παρόλο που τον θεωρούσε έναν «αναθεματισμένο ξένο» –όπως ακριβώς τον είχε αποκαλέσει όταν πρωτογνωρίστηκαν– ο γέρος τον εκτιμούσε.

—Κύριε Ουόλτερ, πώς είστε σήμερα;

—Όχι τόσο καλά όσο εσείς, υποθέτω. Κάνει ένα κρύο διαολεμένο και με πονάνε όλα μου τα κόκαλα.

—Νομίζω πως ένα διάλυμα ιωδίου θα σας έκανε πολύ καλό. Μπορώ επίσης να σας συστήσω έναν εξαιρετικό γιατρό.

Ο γέροντας πήρε ύφος θιγμένο.

—Τώρα σωθήκαμε, για ποιον με περάσατε, σιγά μην εμπιστευτώ εγώ αυτούς τους κομπογιαννίτες.

Ο Ντανιέλ χαμογέλασε.

—Ο σερ Έντουαρντ με περιμένει.

—Ασφαλώς, κύριε καθηγητά, ανεβείτε, ανεβείτε. Μην καθυστερείτε εξαιτίας ενός ασθενικού γέρου που ανά πάσα στιγμή μπορεί να εγκαταλείψει τα εγκόσμια.

Ο Ντανιέλ ξέσπασε σε γέλια μην μπορώντας να συγκρατηθεί.

—Ευχαριστώ, κύριε Ουόλτερ. Αργότερα ίσως χρειαστώ μια απ' αυτές τις μπουτίλιες που έχετε στην αποθήκη σας.

—Θα δω τι μπορώ να κάνω – έκανε έναν μορφασμό θέλοντας να εκφράσει καρτερία. Δε σας υπόσχομαι τίποτα – του γύρισε την πλάτη και χώθηκε μουρμουρίζοντας ανάμεσα στις σκιές του θυρωρείου.

Ο Ντανιέλ ανέβηκε τη σκάλα σκεφτόμενος τους επιφανείς καθηγητές που είχαν πατήσει τα ίδια εκείνα σκαλοπάτια. Έφτασε σε μια στιγμή στον πρώτο όροφο. Η πόρτα του γραφείου του πρύτανη, στο τέρμα ενός σύντομου διαδρόμου, ήταν μισάνοιχτη. Ο Ντανιέλ χτύπησε προσεκτικά. Μια φωνή τον προσκάλεσε να μπει μέσα.

Ο χώρος εργασίας του πρύτανη ήταν λιτός. Ένα χαλί ήταν στρωμένο στο πάτωμα φτάνοντας σαν κύμα που σπάει μέχρι το γραφείο, το οποίο δέσποζε στο δωμάτιο, και μια βιβλιοθήκη από καρυδιά κάλυπτε τους τοίχους απ' τη μια μεριά ως την άλλη. Στο βάθος, στ' αριστερά, ανάμεσα σε δυο μπερζέρες, έκαιγε μια φωτιά στο βικτωριανού ρυθμού τζάκι το οποίο ήταν διακοσμημένο μ' έναν πίνακα που απεικόνιζε τη μάχη του Μπάνοκμπερν. Ο Ντανιέλ γνώριζε καλά αυτό το γραφείο. Είχε περάσει εκεί πολλές ώρες, εκ των οποίων κάποιες ήταν οι πιο ευτυχημένες που θυμόταν. Ο πρύτανης ήταν ο επόπτης καθηγητής του τα πρώτα χρόνια. Με τον καιρό, η εκκολαπτόμενη φιλία μετατράπηκε σε μια σχέση παρόμοια μ' αυτή του πατέρα με τον γιο του.

— Αγαπητέ Αμάτ, μη στέκεστε στην πόρτα.

Η καλοσυνάτη έκφραση δεν είχε σβηστεί από το πρόσωπο του σερ Έντουαρντ Ουόρεν, παρά το γεγονός ότι είχε περάσει τα πενήντα, τα μάτια του είχαν μαύρους κύκλους και τα ίσια του μαλλιά είχαν αραιώσει εμφανώς. Ιστορικός που έχαιρε μεγάλου σεβασμού στους εκλεκτότερους κύκλους διανοουμένων, είχε επίσης μεγάλη αίγλη ως ρήτορας. Ειδήμων στις νεκρές γλώσσες, στο ίδιο αντικείμενο που δίδασκε ο Ντανιέλ, είχε δεχτεί πριν δέκα χρόνια τη θέση του πρύτανη ή *president* —όπως προτιμούσε να αποκαλεί ο ίδιος τον εαυτό του— μετά τον θάνατο του προκατόχου του.

— Πώς πήγε η μέρα σας σήμερα; ρώτησε.

Ο Ντανιέλ προσπάθησε να βάλει τάξη στις σκέψεις του, αν και το μυαλό του πηδούσε απ' το ένα θέμα στο άλλο. Ένιωθε ευφορία και συνάμα αμηχανία.

— Ε... θαυμάσια, σερ Έντουαρντ.

— Πολύ χαίρομαι. Ξέρετε πως έχω εναποθέσει πολλές ελπίδες σ' εσάς.

— Ευχαριστώ, κύριε, ελπίζω να φανώ αντάξιός της εμπιστοσύνης σας.

Ο πρύτανης απέκλεισε την αμφιβολία με μια χειρονομία και μετακινήθηκε στο κάθισμά του για να βουλευτεί καλύτερα.

— Πόσος καιρός πέρασε από τότε που ήρθατε στην Οξφόρδη; Έξι χρόνια;

— Σχεδόν εφτά.

— Εφτά! Να πάρει η ευχή, πώς περνάει ο καιρός – μισόκλεισε τα μάτια. Ακόμη σας θυμάμαι να μπαίνετε απ' αυτή την πόρτα άρτι αφιχθείς από τη Βαρκελώνη.

Το πρόσωπο του Ντανιέλ σκοτείνιασε. Ο πρύτανης, αγνοώντας την αντίδρασή του, συνέχισε να ανακαλεί τις μνήμες του.

— Ναι... Εντελώς μούσκεμα απ' τη νεροποντή εκείνης της νύχτας και με μοναδική αποσκευή μία βαλίτσα. Τα πρώτα λόγια που μου απευθύνατε ήταν τόσο ακατάληπτα και η όψη σας... Θεέ μου, φρίκη! Για μια στιγμή μπήκα στον πειρασμό να καλέσω την αστυνομία, το ξέρετε; ρώτησε, ξεσπώντας σε γέλια.

Ο Ντανιέλ έγνεψε αρνητικά με το κεφάλι.

— Πάντα αναρωτιόμουν ποιο ήταν το κίνητρό σας για να έρθετε εδώ. Υπήρξατε πολύ εχέμυθος σχετικά μ' αυτό το θέμα.

— Γνωρίζετε πως η Οξφόρδη φημίζεται ως το καλύτερο πανεπιστήμιο του κόσμου. Απλώς επιθυμούσα να σπουδάσω εδώ.

— Ναι, ναι, αναμφίβολα – ο σερ Έντουαρντ ορθώθηκε στο κάθισμά του. Η αλήθεια είναι ότι πάει πολύς καιρός που πάψατε να είστε εκείνο το αγόρι... Έχετε γίνει ολόκληρος άντρας, μ' ένα λαμπρό μέλλον.

— Το ελπίζω, κύριε.

— Ασφαλώς, Αμάτ – πρόσθεσε ενθουσιασμένος ο πρύτανης – αυτές τις δυο βδομάδες αντικαταστήσατε τον κύριο Μπράουν παραπάνω από ικανοποιητικά. Ακριβώς γι' αυτόν τον λόγο ήθελα να σας δω.

Ο σερ Έντουαρντ έκανε μια παύση πριν προχωρήσει.

— Η ικανότητά σας είναι πέρα από κάθε αμφισβήτηση. Έχετε παράσχει υπερεπαρκείς λόγους για να νιώθουμε ικανοποιημένοι. Χτες, τα μέλη του ακαδημαϊκού τμήματος συγκεντρωθήκαμε για τη μηνιαία μας σύσκεψη. Μεταξύ άλλων, συμφωνήσαμε ομόφωνα να σας προσφέρουμε μια θέση για το μάθημα

κλασσικών γλωσσών για το υπόλοιπο του έτους. Πώς σας φαίνεται;

Ο Ντανιέλ κυριεύτηκε από έντονη συγκίνηση. Δεν περίμενε τόσο σύντομα αυτή την προσφορά. Ο σερ Έντουαρντ χαμογέλασε πλατιά μπρος στην αντίδραση του προστατευόμενου του.

— Λοιπόν, τι έχετε να μου πείτε; Δέχστε ή όχι;

— Α... ασφαλώς, κύριε. Φυσικά. Είναι... είναι φανταστικό! Σας είμαι ευγνώμων, κύριε.

— Ανοησίες. Αυτή η προσφορά είναι προϊόν των κόπων σας. Η αφοσίωση που δείξατε μας άφησε όλους ανεξαιρέτως έκπληκτους. Ελάχιστες φορές έχω δει κάποιον τόσο προικισμένο όσο εσείς.

Ο πρύτανης σηκώθηκε και κατευθύνθηκε σ' έναν δίσκο με ποτά. Γέμισε δυο ποτήρια με μια γερή δόση μπράντυ.

— Πιστεύω πως αυτό το νέο θα ικανοποιήσει και την κόρη μου, δε νομίζετε; πρόσθεσε σκωπτικά. Χαίρομαι στη σκέψη ότι σύντομα θα γίνετε γαμπρός μου. Απόψε, όπως ήδη ξέρετε, θα γιορτάσουμε μια αληθινά ιδιαίτερη βραδιά. Η ανακοίνωση του αρραβώνα σας με κάνει πολύ χαρούμενο. Η Αλεξάνδρα είναι το μόνο που μου έχει απομείνει. Εσείς θα την κάνετε ευτυχισμένη, είμαι σίγουρος γι' αυτό.

— Αγαπώ την κόρη σας.

Ο πρύτανης συγκατένευσε ευχαριστημένος, του πρόσφερε το ένα ποτήρι και ψιθύρισε:

— Θέλω να σας προειδοποιήσω για να μη μου το καταλογίζετε μετά. Η Αλεξάνδρα είναι, όπως και η μητέρα της, ένα θαυμάσιο πλάσμα. Όμορφη, με μεγάλες ικανότητες, σωστά εκπαιδευμένη για να κρατάει ένα σπιτικό και... μ' ένα ανυπόφορο και απρόβλεπτο ουαλικό ταμπεραμέντο – του έκλεισε το μάτι. Σε τελευταία ανάλυση, η Ουαλία είναι χώρα δράκων!

Ξέσπασαν κι οι δυο σε γέλια. Ο Ντανιέλ εκτιμούσε βαθιά αυτόν τον άνθρωπο που σύντομα θα γινόταν πεθερός του. Τον είχε πάρει υπό την προστασία του τη στιγμή που την είχε πε-

ρισσότερο ανάγκη. Δίχως να ζητήσει εξηγήσεις, του πρόσφερε τη γνώση και τη φιλία του. Εκεί που πίστευε πως είχε χάσει τα πάντα, ο σερ Έντουαρντ του είχε δώσει μια νέα ευκαιρία. Ποτέ δε θα μπορούσε να ξεπληρώσει όλα όσα είχε αποκομίσει από εκείνον.

— Ας πιούμε, Αμάτ, στα εγγόνια που θα μου δώσετε!

Τσούγκρισαν τα ποτήρια τους και ο Ντανιέλ έβρεξε τα χείλη του από σεβασμό προς τον πρύτανη. Ύστερα σηκώθηκε, αφήνοντας σχεδόν άθικτο το ποτό του πάνω στο τραπέζι.

— Σερ Έντουαρντ, με χρειάζονται για ορισμένα ζητήματα πριν το αποψινό δείπνο. Με την άδειά σας, εγώ ν' αποσυρθώ.

— Αλλοίμονο, τι λέτε. Έχει φτάσει και στα δικά μου αυτιά μια φήμη για κάποιον πάρτι που έχουν οργανώσει οι παλιοί σας συμφοιτητές. Μην ανησυχείτε, τα χείλη μου είναι σφραγισμένα. Αλλά μη σκεφτείτε ν' αργήσετε για το δείπνο γιατί η Αλεξάνδρα θα σας σκοτώσει.

Ο σερ Έντουαρντ γέλασε κεφάτα ενώ συνόδευε τον Ντανιέλ μέχρι την πόρτα.

— Α. Κοντοστάθηκε. Παρά λίγο να το ξεχάσω. Περιμένετε μια στιγμή.

Επέστρεψε στο γραφείο του και φαχούλεψε ανάμεσα στα έγγραφα που ήταν πάνω στο τραπέζι ώσπου, με θριαμβευτικό ύφος, σήκωσε στον αέρα έναν μουσταρδί φάκελο.

— Σήμερα το πρωί έφτασε αυτό το τηλεγράφημα για σας.

— Τηλεγράφημα; Για μένα;

— Ναι, έχει σταλεί απ' τη Βαρκελώνη.

Ο Ντανιέλ πήρε τον φάκελο από το χέρι που του έτεινε ο πρύτανης και από τη σύγχυση κόντεψε να του πέσει κάτω. Ο ηλικιωμένος συνομιλητής του δεν αντιλήφτηκε την ταραχή του και ο Ντανιέλ κατάφερε να φυλάξει το τηλεγράφημα στην τσέπη του παλτού του δίχως άλλα απρόοπτα.

— Με συγχωρείτε, θα το διαβάσω αργότερα. Έχω... πολλά πράγματα να κάνω ακόμα.

— Πηγαίνετε, πηγαίνετε.

Ο Ντανιέλ βγήκε από την πόρτα και έφυγε όσο πιο γρήγορα του επέτρεπαν τα τρεμάμενα πόδια του.

Όταν έφτασε στο παλιό του δωμάτιο σωριάστηκε στην καρέκλα. Η ολοκλήρωση των σπουδών του, η παραχώρηση της θέσης του καθηγητή και ο αρραβώνας του με την Αλεξάνδρα είχαν συμβεί τόσο γρήγορα ώστε δεν είχε προλάβει να μετακομίσει. Τα μπαούλα του περίμεναν σε μια γωνιά. Είχε ακόμα να πακετάρει τα βιβλία και μερικά ρούχα. Όμως, εκείνη την ώρα δεν τον ένοιαζε διόλου. Η χαρά του πρωινού είχε εξανεμιστεί. Η απρόσμενη προσφορά εργασίας και ο επικείμενος γάμος του έμοιαζαν να είναι μέρος της ζωής κάποιου άλλου. Έστρεψε το βλέμμα στον μικρό φάκελο που περίμενε πάνω στο γραφείο του.

Πώς ήταν δυνατόν έπειτα από τόσο καιρό;

Έφερε το χέρι στον σβέρο του με την ίδια ασυνείδητη κίνηση που έκανε τα τελευταία επτά χρόνια. Οι ρώγες των δαχτύλων του διέτρεξαν τις σκληρυμένες ζάρες που η φωτιά είχε χαράξει για πάντα στο δέρμα του. Αυτά τα επάρματα νεκρής σάρκας δεν έπαυαν να του υπενθυμίζουν το παρελθόν του. Παρά λίγο να ξεσπάσει σε γέλια. Τι αφελής που ήταν νομίζοντας πως στο τέλος θα ξεχνιόνταν όλα. Ένα απλό τηλεγράφημα ήταν αρκετό για να κάνει θρύψαλα αυτή την αυταπάτη.

Σηκώθηκε από την καρέκλα. Άρπαξε απότομα τον φάκελο και τον έσκισε. Μέσα βρήκε ένα ροζέ χαρτί διπλωμένο στα δύο. Το ξεδίπλωσε με τρεμάμενα χέρια. Τα μάτια του περιδιάβηκαν δίχως να διαβάξει την περίτεχνη γραφή μέχρι να ηρεμήσει και να προσηλώσει το βλέμμα του.

Επτά χρόνια εξανεμίστηκαν με μιας.

Άφησε το χέρι του να πέσει και στηρίχτηκε στην κάσα του παραθύρου. Μπροστά του, οι εκτάσεις του κολεγίου χάνονταν κάτω από τη σκοτεινή συνεχή βροχή. Ύστερα από τόσα χρόνια, τον είχαν βρει. Ήξερε πως αργά ή γρήγορα ήταν πιθανό να

συμβεί, όμως ποτέ δε φανταζόταν πως θα ήταν έτσι. Αναρωτήθηκε αν έπρεπε να νιώθει κάποιο είδος οδύνης ή λύπης, όμως, μέσα του βρήκε μόνο οργή και ενοχή. Έκλεισε τα μάτια και ακούμπησε το μέτωπό του στο παράθυρο. Προσπάθησε να συγκρατήσει την αγωνία που θέριευε μέσα του. Έσφιξε τα δόντια και το κορμί του τσιτώθηκε. Ο πόνος διέτρεξε την παλιά ουλή σαν καμτσικιά. Τσαλάκωσε το τηλεγράφημα και το πέταξε μακριά. Μονάχα τότε κύλησαν τα δάκρυά του για να αναμειχθούν με τις σταγόνες της βροχής που έσταζαν στο τζάμι.

ΤΑ ΡΟΧΑΛΗΤΑ ΑΝΤΗΧΟΥΣΑΝ μες στην τρώγλη. Το καρφωμένο στο παράθυρο σεντόνι προσπαθούσε ανεπιτυχώς να εμποδίσει το φως να μπει μέσα. Ήταν το τυπικό δωμάτιο σε μια οικογενειακή πανσιόν στη συνοικία ελ Ραβάλ. Ένα καταγώγιο καλό όσο οποιοδήποτε άλλο για να έχεις ένα κεραμίδι πάνω απ' το κεφάλι σου. Μικροσκοπικό, ανεπαρκώς αεριζόμενο και με λεκέδες από υγρασία, νοικιαζόταν συνήθως με τη σεζόν. Ο ένοικος του συγκεκριμένου το είχε πιάσει εδώ και πέντε μήνες.

—Για τ' όνομα του Θεού!

Μέσα από τα σκεπάσματα ξεπρόβαλε ένα παραμορφωμένο πρόσωπο. Τα γουρλωτά του μάτια κοίταζαν δεξιά και αριστερά στο δωμάτιο προσπαθώντας να καταλάβει πού βρισκόταν. Μόλις πάτησε το πόδι κάτω στα σανίδια έπεσε ανάσκελα πάνω στο αχυρόστρωμα. Με τα χέρια στο κεφάλι βλαστήμησε ξανά: έσερνε τις λέξεις σάμπως ο λαιμός του να ήταν γεμάτος άμμο.

—Κρασί Αλσατίας και τρίχες κατσαρές!

Γκρινιαζοντας, ο άντρας σηκώθηκε από το κρεβάτι σκουντουφλώντας. Όρθωσε το κοντό του ανάστημα και ταλαντεύτηκε αβέβαια στα πόδια του. Έφτασε μετά κόπων και βασάνων μέχρι το τραπέζι που εκτελούσε χρέη γραφείου και παραμέρισε με βίαιες κινήσεις ένα σωρό παλιές εφημερίδες και μουτζουρωμένα φύλλα χαρτιού. Τελικά, έβγαλε μια θριαμβευτική κραυγή κρατώντας στον αέρα ένα βαρύ μπρούντζινο ρολόι. Άνοιξε το καπάκι και μόλις είδε ότι οι δείκτες έδειχναν σχεδόν μεσημέρι, το παραζάλισμά του πέρασε με μιας.

— Δεν είναι δυνατόν. Δεν μπορεί να είναι τόσο αργά.

Έτρεξε μες στο μικρό δωμάτιο ντυμένος μόνο μ' ένα σώ-
βρακο. Γέμισε τη λεκάνη και έριξε παγωμένο νερό στο πρό-
σωπό του με δυναμικές κινήσεις ενώ ψέλλιζε βλαστήμιες. Επει-
δή ο πόνος στους κροτάφους του δεν υποχωρούσε, αποφάσισε
να χώσει μέσα όλο του το κεφάλι. Τουρτουρίζοντας, σκουπί-
στηκε με τη γωνία ενός σκεπάσματος. Σ' ένα λεπτό φόρεσε πα-
ντελόνι, πουκάμισο και μποτάκια. Ήπιε μια γουλιά από ένα
φλιτζάνι καφέ που ήταν ακουμπισμένο πάνω στο τραπέζι και
το μετάνιωσε αμέσως. Ήταν παγωμένος και είχε γεύση στάσι-
μου νερού. Θυμήθηκε πως ήταν η τέταρτη φορά που είχε χρη-
σιμοποιήσει τους ίδιους κόκκους. Αφού πήρε από την κρεμά-
στρα το φαθάκι του και ένα καρό σακάκι, βγήκε από το δω-
μάτιο. Κατέβηκε από τις σκάλες καθώς έδενε το παπιγιόν του.

— Κύριε Φλέιτσα!

Ένας άντρας με χοντρή κοιλιά τού έφραξε τον δρόμο. Τα
μισόκλειστα μάτια του τον κοίταζαν με αγανάκτηση. Βρομούσε
σκόρδο, πράγμα που δε βοήθησε να του περάσει ο πονοκέφα-
λος.

— Κύριε Γκονθάλεθ! Εσάς σκεφτόμουν τώρα δα. Πώς είναι
η λατρευτή σας σύζυγος;

— Μου χρωστάτε τα νοίκια τριών μηνών και κοντεύει να
λήξει η προθεσμία και για τον τέταρτο.

— Τριών μηνών; Είναι δυνατόν; Καλά, μην ανησυχείτε, φίλε
μου. Όπου να 'ναι θα εισπράξω κάποια χρωστούμενα, από κάτι
επιφυλλίδες και θα σας αποπληρώσω αμέσως αυτό το γελοίο
χρέος. Ξέρετε εμείς οι διάσημοι δημοσιογράφοι έχουμε ορι-
σμένες κοινωνικές υποχρεώσεις και, δυστυχώς, είχα κάποια
απρόοπτα έξοδα.

— Τις ξέρω αυτές τις κοινωνικές υποχρεώσεις. Τον περα-
σμένο μήνα μου είπατε ακριβώς το ίδιο.

— Πρέπει να έγινε κάποιο μπέρδεμα. Η κυρία σας, πολύ
ευγενικά, μου έδωσε μια παράταση.

— Η Χαθίντα; Πότε μιλήσατε μαζί της;

—Χτες το μεσημέρι.

—Μα χτες θα πήγαινε στη μεσημεριανή λειτουργία...

—Για δεσ, ε, θα ήταν πιο αργά. Μη μου δίνετε σημασία. Δε φαντάζεστε πόσο ξεχασιάρης είμαι.

Ένας μορφασμός κατανόησης άρχισε να ζωγραφίζεται στο πρόσωπο του σπιτονοικοκύρη. Ο Φλέιτσα σκέφτηκε πως ίσως να μην ήταν φρόνιμο να ανακατέψει σ' αυτή την υπόθεση τη Χαθίντα και να αναφέρει τη συμφωνία που είχαν κάνει ύστερα από τη φλογερή συνεύρεση που είχαν την προηγούμενη. Όλη η γειτονιά ήξερε πως ο κύριος Γκονθάλεθ δεν ήταν κανένα σπίρτο, αλλά μπορεί να άρχιζε να διαισθάνεται το κέρατο που του φόραγε κάπου κάπου η γυναίκα του. Για παν ενδεχόμενο, άξιζε τον κόπο να τακτοποιήσει γρήγορα αυτή την ιστορία. Διέκρινε ένα κενό στα δεξιά του Γκονθάλεθ και ξεγλίστρησε από κει πριν εκείνος προλάβει να αντιδράσει.

—Περιμένετε ένα λεπτό!

Ο Φλέιτσα έκανε τον κουφό και συνέχισε να κατεβαίνει τη σκάλα.

—Σας υπόσχομαι ότι στο τέλος του μηνός θα σας πληρώσω, φώναξε μόλις βρέθηκε κάτω.

Βγήκε από την εξώπορτα με τις βρισιές του κυρίου Γκονθάλεθ να τον καταδιώκουν.

Περπατούσε με γοργό βήμα ενώ τυλιγόταν σφιχτά στο σακάκι του. Η βρομιά κατέκλυζε τη συνοικία, ο συνωστισμός ήταν κάτι φυσιολογικό στην ελ Ραβάλ από τότε που, χρόνια πριν, εγκαταστάθηκαν φάμπρικες και οι στενοί δρόμοι γέμισαν μετανάστες από όλη την Ισπανία που έλκονταν από την αυξανόμενη προσφορά εργασίας. Μολαταύτα, του Φλέιτσα του άρεσε να μένει εκεί, γιατί η συγκέντρωση τόσο διαφορετικών ανθρώπων έκανε το μέρος να σφυζει από ζωή. Το νερό έτρεχε στα λιθόστρωτα σαν χείμαρρος, το αποχετευτικό δίκτυο δεν κατάφερε να απορροφήσει όλη τη βροχή που έπεφτε εδώ και

μέρες και οι χωματένιοι δρόμοι είχαν μεταβληθεί σε παγίδες λάσπης. Ο Φλέιτσα προχωρούσε κοιτάζοντας μια το έδαφος μια τον ουρανό.

— Αν συνεχίσει να βρέχει έτσι, καμιά μέρα θα καταλήξουμε στο λιμάνι. Τέλος της άνοιξης σου λέει μετά!

Διασταυρώθηκε με έναν μπακάλη που άδειαζε έναν κουβά στον δρόμο και με δύο καρβουνάδες που έσερναν το κάρο τους καμτσικίζοντας το ζώο τους και ρίχνοντας αδιάκριτες ματιές σε μια ομάδα γυναικών. Ο δημοσιογράφος απηύθυνε έναν ευγενικό χαιρετισμό στις κυρίες, όπως συνήθιζε. Παρά το κρύο, ήταν ελαφρά ντυμένες, αν και προσπαθούσαν να προστατευτούν κάτω από ένα στέγαστρο. Μια απ' αυτές, η οποία είχε στην αγκαλιά της ένα παιδί με αχτένιστα μαλλιά, ξεμάκρυνε από τις υπόλοιπες για να του απευθύνει τον λόγο.

— Η Ντολός σε γύρευε χτες βράδυ, κατεργάρη.

— Γεια σου, Μανουέλα. Τι έχεις κάνει σήμερα; Σε βλέπω ιδιαίτερα όμορφη.

Η γυναίκα τράβηξε τα μαλλιά της πίσω και του χάρισε ένα χαμόγελο δείχνοντας τα λιγοστά της δόντια. Το ανοιχτό ντεκολτέ της ανάγγελλε τα σαν ώριμο φρούτο πληθωρικά της στήθη, που σάλευαν μπρος στο πρόσωπο του κοιμισμένου παιδιού. Η ανάσα της μύριζε ρακί, κρεμμύδι και καμένο ξύλο.

— Δεν ξέρω τι της βρίσκεις, αγάπη μου, αλλά όποτε τη βαρθείς μπορείς να 'ρθεις σε μένα.

Ο Φλέιτσα χαμογέλασε κι αυτός με τη σειρά του.

— Άντε, και σαν καλό κορίτσι, πες της πως θα τη δω απόψε.

Αντί για απάντηση ξεφύσησε δυνατά και, με μια γυροβολιά της φούστας της, έκανε μεταβολή για να ξαναπάει κοντά στις συντρόφισσές της.

Ο Φλέιτσα άφησε το δρομάκι και βγήκε στη Ράμπλα, που αυτή την ώρα έβριθε από κόσμο. Κάρα φορτωμένα με φρούτα και ζαρζαβατικά για την αγορά της Μποκερία, άμαξες για μίσθωση, το τραμ της γραμμής της πλατείας Καταλουνία που χτυπούσε το παραδοσιακό του καμπανάκι, παραμάνες, πωλή-

τριες σπύρων, ανθοπώλες και εφημεριδοπώλες, καθώς και αργόσχολοι διαβάτες διεκδικούσαν τον χώρο. Δίχως χρονοτριβή, πέρασε απέναντι, μπήκε στην οδό Πι και, ύστερα από μερικά λεπτά, έφτασε στα κεντρικά της εφημερίδας.

Η *Correo de Barcelona* είχε ιδρυθεί πριν έντεκα χρόνια. Εκείνη την εποχή, η εφημερίδα είχε καταφέρει να βρει τη θέση της ανάμεσα στις κυριότερες εφημερίδες της πόλης. Κάθε πρωί, οι εφημεριδοπώλες φώναζαν το όνομά της μαζί με τη φιλομοναρχική *Diari de Barcelona*, τη *La Vanguardia* του Φιλελεύθερου Κόμματος ή τη νεοϊδρυθείσα *Noticiero Universal* που αυτοχαρακτηριζόταν ανεξάρτητη. Ο απαιτητικός αναγνώστης της Βαρκελώνης διψούσε για ειδήσεις και οι εφημερίδες ήταν ο καλύτερος τρόπος για να ενημερώνεται. Τα κεντρικά γραφεία της *Correo* καταλάμβαναν τους τέσσερις ορόφους ενός παμπάλαιου κτιρίου γοθτικού ρυθμού. Η πέτρινη είσοδος έδινε μια εικόνα επιβλητικότητας που ικανοποιούσε τους ιδιοκτήτες του εντύπου. Μόλις ο Φλέιτσα διάβηκε την πόρτα, ο θυρωρός τον χαιρέτησε με τον περιφρονητικό τόνο που χρησιμοποιούσε με όλους τους υπαλλήλους εκτός από τον διευθυντή της εφημερίδας.

— Κύριε Φλέιτσα, φτάσατε αργά.

— Σεραφίν, οι ειδήσεις δεν έχουν ωράριο.

— Αυτό να το πείτε στον κύριο Σαντσίς, μέχρι εδώ ακουγόταν που φώναζε τ' όνομά σας.

Ο δον Πασκουάλ Σαντσίς ήταν ο διευθυντής της *Correo de Barcelona*. Κανείς δε θυμόταν πότε ήταν η τελευταία φορά που είχε χαμογελάσει. Ίσως εκείνη τη μέρα που ο Ζουζέπ Λιανέρα δημοσίευσε ντοκουμέντα για ένα ερωτικό παραστράτημα διασύροντας τον δημοτικό σύμβουλο Ρουσέιγ και πουλήθηκαν μέχρι και τρία τιράζ στους δρόμους. Λάτρης των πούρων Αβάνας, το γραφείο του έμοιαζε με παράρτημα των *Times* εξαιτίας του καπνού. Αντί να το καπνίζει, πιο πολύ μασούλαγε το τεράστιο *Montecristo* που είχε πάντα κρεμασμένο στο στόμα του. Η σιδερένια πυγμή με την οποία διεύθυνε την εφημερίδα ήταν πο-

λυθρούλητη μα και η αληθινή αιτία της επιτυχίας της *Correo de Barcelona*.

Ο Φλέιτσα ανέβηκε τη σκάλα ανήσυχος. Κακά χαμπέρια αν ο Σαντσίς τον γύρευε, και μάλιστα τσαντισμένος. Και θα τσαντιζόταν περισσότερο μόλις μάθαινε ότι δεν είχε κλείσει ακόμα την είδηση που του είχε υποσχεθεί. Όμως, τι έφταιγε εκείνος αφού ο πληροφοριοδότης του δεν εμφανιζόταν; Τρεις νύχτες πήγαινε μάταια στο ραντεβού στην ταβέρνα Σετ Πόρτες. Την τελευταία φορά, το πράγμα μπερδεύτηκε κάπως: για να περάσει η ώρα, ήπια και έπαιξε μερικές παρτίδες. Έχασε. Πεισιμένος πως δε θα τον κατάτρεχε η ατυχία για δεύτερη φορά μέσα στην ίδια νύχτα, πήρε το τραμ και πήγε στον ιππόδρομο. Έχασε άλλες εβδομήντα πέντε πεσέτες... Κι αυτές έρχονταν να προστεθούν στις τριακόσιες που χρώσταγε στη Λα Νέγρα, μια γνωστή τοκογλύφο με πολύ κακό όνομα. Ήταν το μοναδικό άτομο που είχε δεχτεί να του δανείσει, και τώρα είχε μπλέξει για τα καλά. Η εφημερίδα δε θα του έδινε άλλη προκαταβολή. Του είχαν δώσει τόσες που θα έπρεπε να δουλεύει τζάμπα για τον υπόλοιπο χρόνο.

Έφτασε ξεφυσώντας στον όροφο της αίθουσας σύνταξης. Στην πόρτα συνάντησε δυο νεαρούς από το πιεστήριο που τον χαιρέτησαν. Τους αγνόησε και πήγε στο γραφείο που μοιραζόταν με κάποιον άλλο. Πάνω στο τραπέζι του, που ήταν φίσκα στα χαρτιά και στη σκόνη κάμποσων εβδομάδων, λικνίζονταν δυο μεγάλα παπούτσια. Ο κάτοχός τους κρυβόταν πίσω από την πρωινή εφημερίδα.

— Καλημέρα — χαιρέτησε ο Φλέιτσα καθώς ριχνόταν στην καρέκλα.

Πίσω από τις σελίδες της εφημερίδας ακούστηκε μια εύθυμη φωνή.

— Βρε βρε, ο δον Μπερνάτ Φλέιτσα αυτοπροσώπως!

— Να λείπουν τ' αστεία, Αλεχάνδρο.

Ο Αλεχάνδρο Βίβες ήταν υπεύθυνος για τις σελίδες του πολιτικού ρεπορτάζ εδώ και τέσσερα χρόνια. Ψηλόλιγνος σαν τα-

βανόσκουπα, με μικρά μάτια και προεξέχουσα μύτη, έλεγαν ότι η μύτη του έφτανε πριν από τον ίδιο στην είδηση. Είχε πάντα εξαιρετική διάθεση ακόμη και όταν κουβέντιαζε με τον Φλέιτσα. Σε τελευταία ανάλυση, ήταν ο μόνος που τον ανεχόταν.

—Κι άλλη δύσκολη νύχτα;

Ο Φλέιτσα αξιολόγησε τον σαρκασμό του συναδέλφου του. Δίχως να πτοείται, ο Αλεχάνδρο συνέχιζε την ανάγνωσή του.

—Κάπως δύσκολη –απάντησε τελικά– πώς είναι σήμερα ο Σαντσίς; ρώτησε με τη σειρά του, για ν' αλλάξει θέμα.

—Νομίζω πως πριν από λίγο σε αναζητούσε.

—Ωραία, τότε ας συνεχίσει να μ' αναζητάει.

Καθώς έψαχνε τα συρτάρια του γραφείου του για να βρει κανένα σιγάρο, έριξε μια αφηρημένη ματιά στο φύλλο που κρατούσε ο Αλεχάνδρο. Ήταν η τελευταία έκδοση της *Correo*. Ξαφνικά, έμεινε με το στόμα ανοιχτό από την έκπληξη. Γούρλωσε τα μάτια του καθώς διάβαζε τη σύντομη είδηση σε μια στήλη στη γωνία της σελίδας.

Το περασμένο Σαββατοκύριακο, κοντά στα ξημερώματα, ένας άνθρωπος βρέθηκε να επιπλέει στα νερά του λιμανιού. Έπνεε τα λοίσθια όταν τον εντόπισαν δυο ψαράδες, οι οποίοι δεν μπόρεσαν να κάνουν τίποτα για τον άτυχο άντρα. Ο θάνατός του οφείλεται, σύμφωνα με πληροφορίες, σε ένα μοιραίο δυστύχημα που συνέβη πλησίον της προβλήτας του Λαζαρέτο. Η αστυνομία έχει αποκλείσει τα εγκληματικά κίνητρα, κι έτσι επετράπη στην οικογένεια να παραλάβει τη σορό του. Κατά τα φαινόμενα, πρόκειται για έναν καταξιωμένο γιατρό, η ταυτότητα του οποίου θεωρήθηκε σκόπιμο να μη δημοσιοποιηθεί. Σήμερα το μεσημέρι θα τελεστεί η νεκρώσιμη ακολουθία και η ταφή του στο δυτικό νεκροταφείο.

Η είδηση είχε την υπογραφή του Φελίπε Λιόπις.

—Πού στα κομμάτια πήγε το ρεπορτάζ μου;

Ο Φλέιτσα βγήκε από το γραφείο και διέσχισε την αίθουσα σύνταξης κατευθυνόμενος προς στο γραφείο του διευθυντή. Διασταυρώθηκε με κάμποσους συναδέλφους οι οποίοι έκρυβαν

το περιπαιχτικό ύφος τους βλέποντάς τον να περνά. Το δίχως άλλο θα ήξεραν πως είχαν αντικαταστήσει τη στήλη του μ' εκείνη την είδηση. Αυτό τον εξόργισε ακόμη πιο πολύ. Δίχως να κοντοσταθεί για να χτυπήσει, έσπρωξε την τζαμένια πόρτα, που από τη φόρα χτύπησε στον τοίχο. Πίσω από ένα τραπέζι γεμάτο δοκίμια από το πιεστήριο, τέλεξ και εκδόσεις των ανταγωνιστών, καθόταν ένας άντρας τόσο σωματώδης που έκανε το δωμάτιο να φαίνεται μικρό. Σήκωσε το βλέμμα και, βλέποντας τον Φλέιτσα, μισόκλεισε τα μάτια και έσμιξε τα φρύδια.

Ο Φλέιτσα ρώτησε με θιγμένο ύφος.

— Γιατί αντικατέστησες το άρθρο μου;

— Ο θάνατος καμιάς εκατοστής κοτόπουλων στις αγροικίες του Σανς είναι, αναμφίβολα, είδηση πρώτης κατηγορίας, απάντησε μια απαλή φωνή πίσω του.

Ακουμπισμένος στον τοίχο του γραφείου, ένας νεαρός ντυμένος μ' ένα άψογα ραμμένο κουστούμι τού χαμογέλασε. Ο Φελίπε Λιόπις είχε τα ξανθά του μαλλιά πάντα στρωμένα με λάδι και το μουστάκι και τις φαβορίτες του σχολαστικά ψαλιδισμένα, σαν τρίγωνα βαλμένα πάνω στο μακρόστενο πρόσωπό του. Οι φινετσάτοι τρόποι του έκαναν όλες τις δακτυλογράφους της σύνταξης να καρδιοχτυπούν, και η γοητεία του του είχε προσδώσει σ' ένα βαθμό το κύρος του ικανού δημοσιογράφου ανάμεσα στους ομότεχνούς του. Κανείς δεν ήξερε από πού αντλούσε τις ειδήσεις (πριν απ' όλους τους άλλους). Γι' αυτόν τον λόγο, πριν σχεδόν έναν χρόνο τον είχε προσλάβει η *Correo*, κλέβοντάς τον έτσι από τη *La Campana*. Ο Φλέιτσα τον θεωρούσε βλάκα με περικεφαλαία.

— Βρε βρε, ο Λιόπις, και το 'λεγα εγώ πως κάτι βρομοκοπάει εδώ μέσα.

— Θα είναι από σένα ή από το λιγδιασμένο σου σακάκι, φίλε Φλέιτσα.

— Άκου να δεις...

— Σκάστε!

Η φωνάρα του Σαντσίς αντήχησε στα τζάμια του γραφείου.

Όλοι στην αίθουσα σύνταξης παρίσταναν πως συνέχιζαν τη δουλειά τους, όμως στην πραγματικότητα είχαν τον νου τους στο τι συνέβαινε στο γραφείο. Ο διευθυντής απευθύνθηκε στον Λιόπις:

— Φελίπε, θα τα πούμε μετά. Κλείσε την πόρτα βγαίνοντας.

Ο νεαρός δημοσιογράφος χαιρέτησε τον Σαντσίς με μια φινετσάτη κίνηση και, περνώντας δίπλα από τον Φλέιτσα, πλατάγισε τη γλώσσα του και του έκλεισε το μάτι. Εκείνος έμεινε να τον κοιτάζει σφίγγοντας τις γροθιές του μέχρι που τα νύχια μπήχτηκαν στις παλάμες του. Ο Σαντσίς τού έδειξε ένα κάθισμα.

— Γαμώ τον Θεό μου, Πασκουάλ, τι 'ναι αυτό πάλι με τη στήλη μου; Γιατί μου την κλέψανε;

— Κάτσε κάτω και βούλωσ' το!

Ο δημοσιογράφος υπάκουσε απρόθυμα, αλλά τη δεύτερη υπόδειξη την πέρασε στο ντούκου.

— Γιατί αυτός ο μουντζουροχάρτης έχει πιάσει τη θέση της στήλης μου;

— Κατ' αρχήν είναι δική μου στήλη, όχι δική σου, όπως και η υπόλοιπη αναθεματισμένη εφημερίδα. Κι αυτός ο «μουντζουροχάρτης», όπως τον αποκαλείς, φέρνει ειδήσεις. Στο μεταξύ, εσύ τι κάνεις;

— Σύντομα θα έχω πληροφορίες για την υπόθεση που σου έλεγα. Είμαι πολύ κοντά. Θα είναι βόμβα.

Ο διευθυντής κούνησε αποδοκιμαστικά το κεφάλι και το προγούλι του έτρεμε στον ίδιο ρυθμό. Του Φλέιτσα του θύμιζε αυτά τα κακάσχημα εγγλέζικα σκυλιά.

— Πόσο καιρό γνωρίζομαστε; ρώτησε ο Σαντσίς.

Ο Φλέιτσα ανασήκωσε τους ώμους.

— Κοίτα, το κάνεις πολύ δύσκολο για μένα. Έρχεσαι ακατάλληλες ώρες, δουλεύεις όποτε σου κάνει κέφι, εδώ και κάποιες βδομάδες οι ιστορίες που φέρνεις είναι μόνο για παραγέμισμα... Τον κοίταξε σχεδόν με θλίψη. Γνωρίζομαστε εδώ και χρόνια, όμως ποτέ δε σε είχα δει έτσι. Κοίτα τα ρούχα σου, τα μάτια σου είναι κοκκινισμένα. Βρομοκοπάς. Έχεις ξαναρχίσει να παίζεις; Πόσα χρωστάς;

Ο Φλέιτσα έμεινε βουβός.

— Θα σου μιλήσω καθαρά. Λογαριάζω να σε αντικαταστήσω, έδειξε με το πούρο προς την αίθουσα σύνταξης. Ο Λιόπις φοράει ακριβά κουστούμια και το παίζει κύριος. Είναι αλήθεια πως έχει μεγάλη ιδέα για τον εαυτό του, όμως παίζει το τομάρι του κάθε μέρα. Πηγαίνει στα κατάλληλα μέρη, οσμίζεται σαν σκύλος και μου φέρνει αυτό που θέλω: ειδήσεις. Αυτό που έκανες κι εσύ μέχρι πριν λίγο καιρό. Εδώ είναι εφημερίδα και οι εφημερίδες επιβιώνουν με τη δημοσίευση ειδήσεων. Κοίτα τη Βαρκελώνη. Σε λίγες μέρες εγκαινιάζεται η Διεθνής Έκθεση. Η πόλη αλλάζει μέρα με τη μέρα. Ο κόσμος αλλάζει και τύποι σαν τον Λιόπις επιβάλλονται.

Ο Φλέιτσα ξεροκατάπιε.

— Δώσ' μου λίγο χρόνο.

Ο Σαντσίς κούνησε για άλλη μια φορά το κεφάλι προκαλώντας πάλι τρέμουλο στις σάρκες του προσώπου του. Ύστερα πήρε μια ηχηρή ανάσα και έβαλε τα τριχωτά του χέρια στον σβέρκο. Έκανε τόση ώρα να ξαναμιλήσει που ο καπνός του πούρου φαινόταν να έχει καταλάβει τον χώρο.

— Ξέρω πως θα το μετανιώσω... Έχεις μια βδομάδα, εφτά μέρες. Ούτε μία παραπάνω. Ύστερα θα πάρω μια οριστική απόφαση, έγινε σαφής; του έδειξε την πόρτα. Φύγε από δω και, για τον Θεό, κάνε ένα μπάνιο.

Ο Φλέιτσα σηκώθηκε και καθώς διάβαινε την πόρτα τον άκουσε να μουρμουρίζει:

— Εφημερίδα, να πάρει και να σηκώσει, εδώ είμαστε μια γαμημένη εφημερίδα.

Οι ήχοι από τις γραφομηχανές και τις κουβέντες ξαναβρήκαν τον κανονικό τους ρυθμό. Ο Φλέιτσα διέκρινε τον Λιόπις περιστοιχισμένο από ένα πηγαδάκι νεαρών συντακτών. Έχοντας νιώσει ότι τον παρατηρούσε, ο Λιόπις τον χαιρέτησε ανασηκώνοντας το μέτωπο. Σαν απάντηση, ο Φλέιτσα του έδειξε το μεσαίο δάχτυλο και του γύρισε την πλάτη.

Καθώς γύριζε στο γραφείο του, άρχισε να χτυπάει συνα-

γερμός μέσα στο κεφάλι του: καμία σχέση με τον Λιόπις και τη λογομαχία τους πριν λίγο. Βλαστήμησε σιωπηλά. Ξάφνου, είχε την αίσθηση ότι μέσα στην τελευταία ώρα κάτι του είχε ξεφύγει, κάτι σημαντικό, μια λεπτομέρεια, και δεν κατάφερε να βρει περί τίνος επρόκειτο. Ξεφύσησε με απόγνωση. Ο πο-νοκέφαλος δεν τον βοηθούσε να σκεφτεί.

— Πώς πήγε; τον ρώτησε ο Αλεχάνδρο μόλις μπήκε στο γραφείο.

— Θα μπορούσε να ήταν και χειρότερα.

Ο συνάδελφός του συνέχιζε να διαβάζει την εφημερίδα γερ-μένος πίσω στην καρέκλα του. Εκείνη τη στιγμή, ο Φλέιτσα το βρήκε. Πλησίασε στο γραφείο και ψαχούλεψε τις σημειώσεις του.

— Τι ώρα είναι; ρώτησε.

— Ορίστε; Τι έγινε το ρολόι σου; Το 'δωσες πάλι ενέχυρο;

— Πες μου τι ώρα είναι, γαμώτο! φώναξε ο Φλέιτσα.

— Σχεδόν μία, γιατ...;

Με τα χαρτιά του ν' ανεμίζουν στον αέρα, ο Φλέιτσα βγήκε τρέχοντας από την πόρτα της αίθουσας σύνταξης.

